

Stációk

1953-ban született a Zala megyei Csesztregen. A Szombathelyi Tanárképző Főiskolán tanítói képesítést szerzett, majd harminchét évig szülőfaluja általános iskolájában tanított. A rendszerváltás után a szombathelyi egyházmezejében teológiai tanulmányokat folytatott és a tanítói munka mellett tíz évig hitoktatást is végzett.

Kormival, a „mintaszerű füstkormányzó”-val (kéményseprő volt a főfoglalkozása) egy étteremben kialakított söntésnél találkoztunk először. A randevú időpontját, helyszínét ismeretlenül, előzőleg telefonon beszéltük meg.

Nem sokkal e találkozó előtt ugyanis tudomásunkra jutott, hogy ő az, aki a környéken újabban fellelhető gyönyörű búbos kemencéket készíti. Ezek a kemencék lustán dőlnek egy-egy szoba falához, nagy, fehér hasukat kidülszítik, fekete szájukkal falják a hasábfákat, oldalukon elhelyezkedő kályhaszemeken át ontják a meleget. Szerettünk volna mi is egy ilyet építtetni.

Éppen szemrevételeztük a fent említett söntés közönségét, amikor egy meghatározhatatlan korú, sötét ruhás, csapzott hajú, kissé rezes orrú férfi lépett hozzánk:

— Szerintem engem keresnek.

A kölcsönös bemutatkozás után ezt megállapítottuk, majd újonnan szerzett ismerősünk elhívott bennünket az otthonába, hogy megmutassa az eddigi munkáiról készült fényképeket.

Új, de némileg elhanyagolt portára értünk. A kerítés és az udvar hevenyészett, a lakás nappalija sivár, mint valami átmeneti szállás.

A házigazda kezünkbe nyomott egy fotóalbumot, majd csendben félrevonult.

Az albumban szebbnél szebb cserépkályhák, kemencék felvételei sorakoztak — bizonyára mind gyönyörű ékszere egy-egy lakásnak!

A hosszas lapozgatás, tanakodás közben — milyen is legyen a miénk? — hazaérkezett Kormi édesanyja, Teri is, aki örömmel vette a csodálatot, amit fia munkái láthatóan kiváltottak belőlünk. De talán azért, hogy ne legyünk annyira elfogódottak a mester irányába, rámutatott a szobában álló cserépkályhára, amit szintén ez a kéményseprő rakott, majd jót nevetve elmondta, hogy a kályha építője munka közben, pityókás hangulatban ráesett az alkotására, ami biza’ bedőlt. Újra kellett rakni.

Kormi, alias Király Emil meglehetősen rezignáltan vett részt ezen a találkozón, sem a mi lelkesedésünk, sem az anyja megjelenése nem zökkentette ki egykedvűségéből.

Miután kiválasztottuk az építendő kemencét és kaptunk egy kis kártyanaptárt, elköszöntünk.

A kártyácskát otthon vettem jobban szemügyre — első stáció. Az elején egy formás búbos kemence pöffeszkedett, mellette állt az alkotó, Kormi mester. Valami mégis hibádzott a képen: feketén állt Kormi, nézett a semmibe, fáradt jobb kezét a kemencén nyugtatta.

— Vajon miért áll úgy a mester, mintha a téglák és szemek összes súlya az ő vállát nyomná!? — kérdeztem a papírtól.

A következő találkozásunkkor megkaptam a választ.

Hamarosan megérkezett hozzánk Emil elvégezni a vállalt munkát. Hozta a szükséges anyagokat, szerszámokat és nagy körültekintéssel dolgozni kezdett. Órákon át munkájába feledkezve rakta a téglát, az agyagot és tett közéjük egy-egy kályhaszemet. Formálódó művét minden elkészült sor után úgy simogatta, ahogy egy szerető szülő teszi azt cseperedő gyermekével.

Közben keveset szólt, azt is lassan mondta. Nehezen indult köztünk a beszélgetés, az is inkább csak a folyó munkára vonatkozott. Talán egy tétova kérdésre, de egyszer csak kibökte mesterünk, mi is az a teher, amivel akkoriban kelt és feküdt: válik a feleségétől.

A dolgról többet nem beszéltünk, csak a kályhákrol, melyek ontják a meleget, amikor csikorog a tél. Úgy látszott, hogy Emil is, mint oly sokan, mások otthonát sokkal könnyebben tudta meleghez segíteni, mint a sajátját.

Vágyaink búbos kemencéje gyorsan elkészült, dísze és tüze lett a szobánknak.

Király Emillel egy-két évig nem találkoztunk ezután.

Rajongásunk az épített tűzhelyekért ez idő alatt csak fokozódott. Egyszer csak azt ötlöttük ki, hogy a konyhánkból hiányzik egy csikótűzhely!

Telefon a mesterért! Jött is ő hamarosan, mosolygott, kezében fényképet szorongatott — második stáció. A képen két szépen ívelő kerti sütőalkalmatosság közt kiskakasként ragyog Emil! Derekat hátradönti, kéményseprő borostája, mint kakas taréja, a vállán, kezében pezsgőspohár, arcán napsugár. Mintha a fia lett volna legutóbbi önmagának!

Hamarosan megtudtuk, hogy van egy Adrienne, aki beragyogja az életét. Az otthona sem üres már, hisz a lány odaköltözött. Igaz, hogy a két nő, Teri és Adrienn nem nagyon kedveli egymást, de ez máshol is előfordul, emiatt nem fáj Emil feje.

Az új munka gyorsan haladt, jókedvű adomázások, öblös nevetések kísérték.

Mikor a tűzhely készen lett, és a mesterrel elköszöntünk egymástól, már barátként nyújtottunk kezét.

Olyannyira barátként, hogy a következő kártyanaptár elkészítéséhez mi biztosítottuk a helyszínt.

Király Emil kéményseprő, „mintaszerű füstkormányzó” ugyanis minden ősszel újabb naptárt készíttetett. Ezekon a naptárokon rajta volt ő egy elkészült művével. Így kívánt boldog új évet barátainak, ismerőseinek.

Egy derűs októberi napon két kéményseprő állt a bejáratunkban! Emil és Adrienn! Álltak feketén, fehérén, pirospezsgősen, mint vidám szereplők egy békebeli képeslapon!

Egykettőre kemencénk két oldalára perdültek, megálltak ott, egymásra, majd a vakuba kacsintottak, és elkészült a harmadik stáció!

Ilyen két kéményseprős felvétel az udvarunkon is készült. Utána az egyik szomszédasszonyunk döbbenetén újságolta a másiknak: Zsupánék kertjében két kéményseprő csókolózik!

Az élet hamarosan egy kisleányval ajándékozta meg a szerelmeseket, így Emil az első házasságából született, csaknem felnőtt korú két gyermeke mellé kapott egy kicsit is.

Találkozásaink ismét megritkultak, így csak remélhettük, hogy Kormi házának kéményeiből továbbra is vígan száll az ég felé a füst.

Bizonyára ez történt, mert egyszer csak megjelent a mi füstkormányzónk, csikótűzhelyünk nyitott sütőjének ajtajára könyökölt, kezében az elmaradhatatlan pezsgőspohár, s a világgal és önmagával elégedett emberként nézett a fényképezőgép lencséjébe — negyedik stáció.

Akkoriban már a nagyfia is vele dolgozott. Megtanította neki Emil a kályhaépítés minden fogását.

Otthon a kicsi, vele a nagy, ennél többet talán nem is kívánhatott volna mesterünk.

Az ötödik stáció képét évek múlva véletlenül pillantottam meg valahol. Ahogy ránéztem, rögtön tudtam, hogy az a bizonyos füst leszállt és fojtogatóan szétterült.

A képen Kormi és négy éves forma kisleány áll, mindketten kéményseprő ruhában. Az apa elnéz a gyermek feje fölött, tekintete üres, arcán reménytelenség.

Miféle ördögök bucskázhattak alá a kéményből, hogy újra befeketítsék Emil életét?

Hogy kilábaltsz poklubból, azt a hatodik stáció képe mutatja meg, melyen egy rózsaszín ruhás angyalka (mosolygó pici lánya) viházza a munkálkodó füstkormányzót.

Akkor már tudtam, hogy Kormi mester számára akármit rajzolhat a sors keze ezután is a hamuba, ő biztos rakja, egyre rakja a meleget öntő kályhákat...

OLÁH ANDRÁS

halmazat

*mindenedet nekem adtad
s velük a kételyt is: hogy megszelídülhet-e
bárki a csendes imától miközben az Úr asztalánál
némelyek cinkelt lapokkal játszanak
— mert akik egyszer elfogadták most már elvárják
hogy helyettük más szenvedjen a kereszten:
így halmazódik hegre heg
én mégis ott térdelek a fiatal lelkek csukott ablakai előtt
pedig már nem elégségesek a tőled örökölt szavak*